

Kystvandråd Odense Fjord

- Gennemgang af tekniske og faglige udredninger for Odense Fjord og oplandet

Ved Flemming Gertz på vegne af Odense Fjord Samarbejdet

Fagligt arbejde udført af SDU, DHI, AU, SEGES, VCS, Kommuner, samt med bidrag af viden fra deltagere i fjordgruppe og oplandsgruppe

Odense Fjord - tilstand

Tilstand fjord:

”Ringe økologisk tilstand” jf. VP3

(særligt grundet manglende
vegetation)

Reduktionsbehov jf VP3:

420 ton N/år - 34 %

For mange epifytter på vegetationen

Blød mudderbund - sandcapping

Mulighed for restaurering
– ålegræs, stenrev, muslinger

Foto: SDU

Fagligt arbejde i kystvandråd

Fjord

- Kvælstof og fosfor følsomhed
- Tidslighed – betydning af kvælstof i forhold til sæson
- Marine virkemidler
- MIKE3 model og reduktionsscenarier

Opland

- SWAT oplandsmodel
- Virkemiddelplacering og ”realitetstjek” af virkemiddelplacering
- Analyser af opland, stoftransport og ”Hotspot-analyser” i delopland
- Spildevand
- P-Tool

Omkostninger

- Redegørelse for finansieringskilder
- Omkostninger: marine virkemidler, kollektive virkemidler, målrettede markvirkemidler

Evaluering af projekt

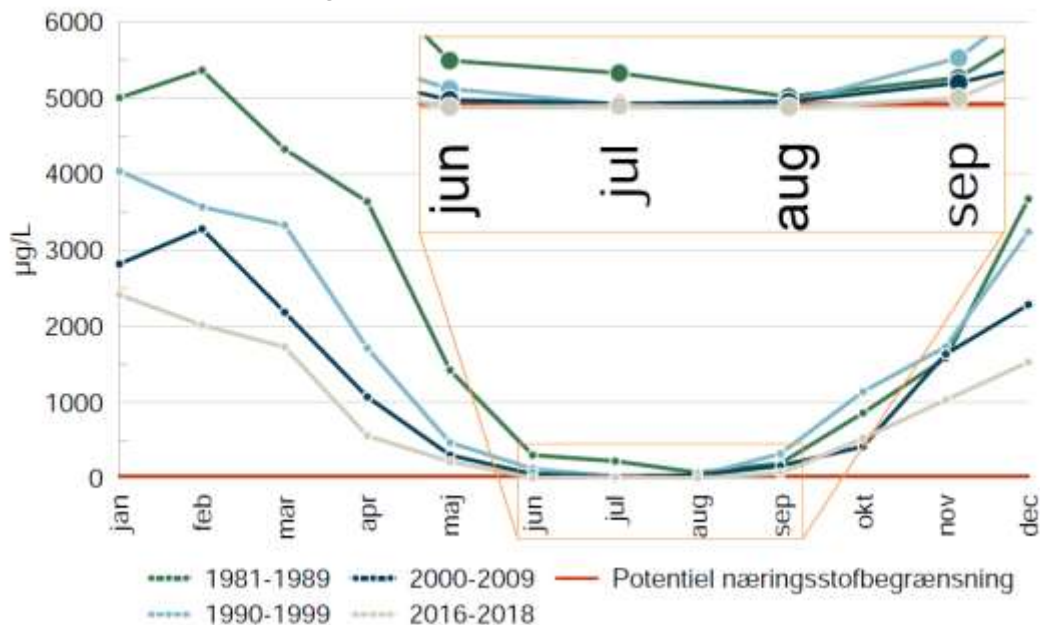
Kvælstof og fosfor følsomhed

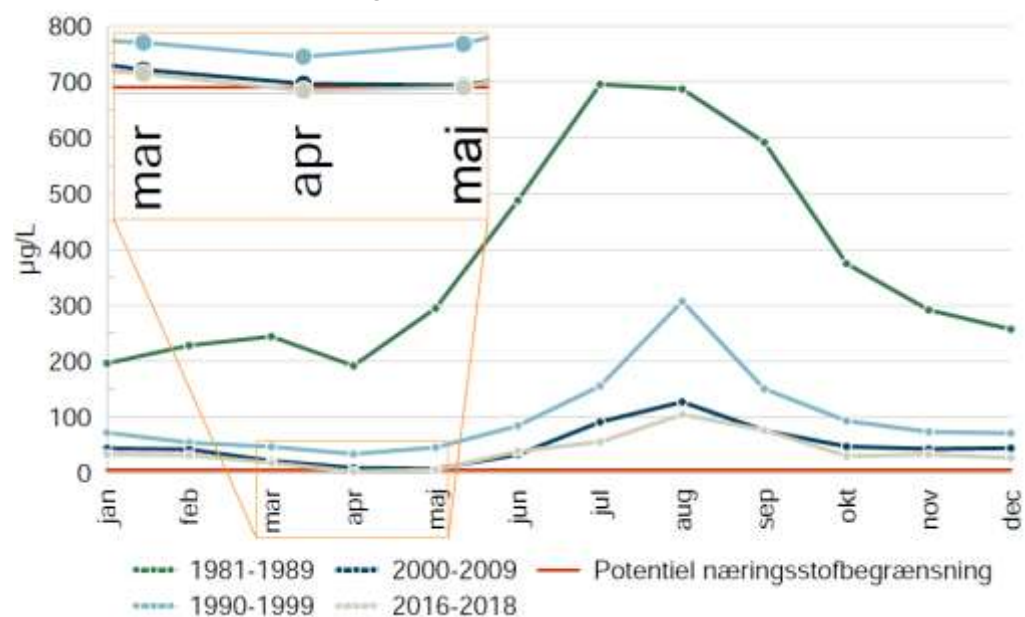
Fjord

- **Kvælstof og fosfor følsomhed**
- Tidslighed – betydning af kvælstof i forhold til sæson
- Marine virkemidler
- MIKE3 model og reduktionsscenarier

Uorganisk kvælstof (DIN)

Uorganisk fosfor (DIP)

Tidslighed

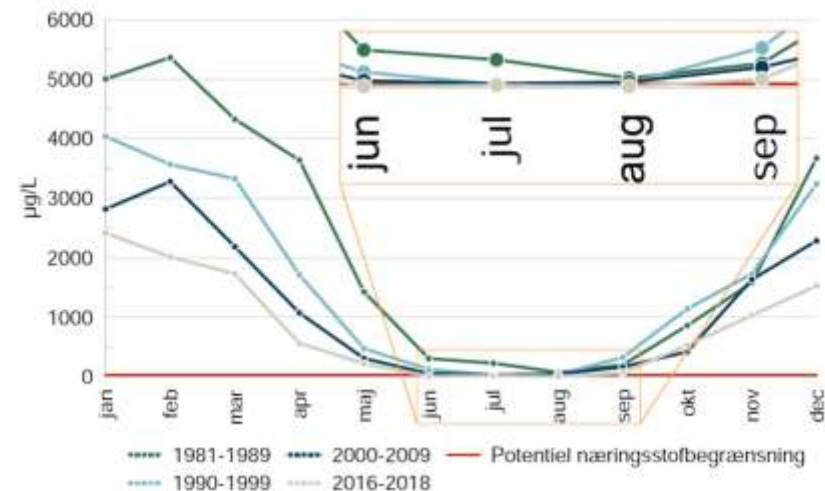

Fjord

- Kvælstof og fosfor følsomhed
- **Tidslighed – betydning af kvælstof i forhold til sæson**
- Marine virkemidler
- MIKE3 model og reduktionsscenarier

MIKE3 model beregner i tidsskridt af dage – tidslighed er relevant jf. model

Årlig reduktion på 34 % - er i model en reduktion på 34 % på daglige tilførsler

Marine virkemidler

Fjord

- Kvælstof og fosfor følsomhed
- Tidslighed – betydning af kvælstof i forhold til sæson
- **Marine virkemidler**
- MIKE3 model og reduktionsscenarier

Beskrivelse af nødvendige marine virkemidler

Ydre del: Ålegræs-reetablering, stenrev, muslinger (samme strategi som Vejle Fjord)

Indre del - forudsætning med næringsstofreduktioner: sandcapping, ålegræs-reetablering

Foto: Troels Lange og Nele Wendländer

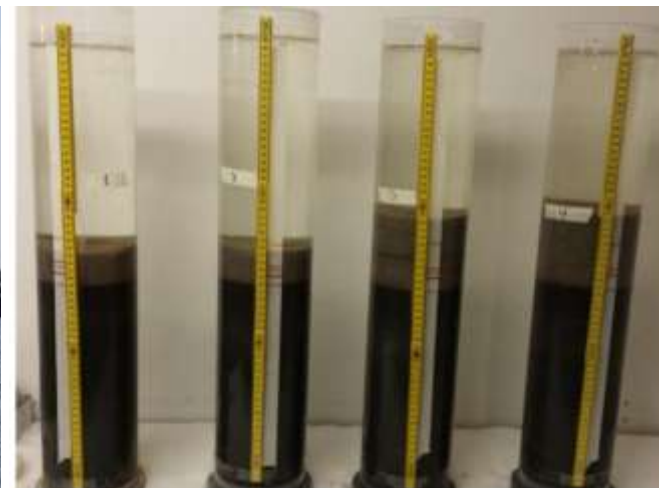

Foto: SDU

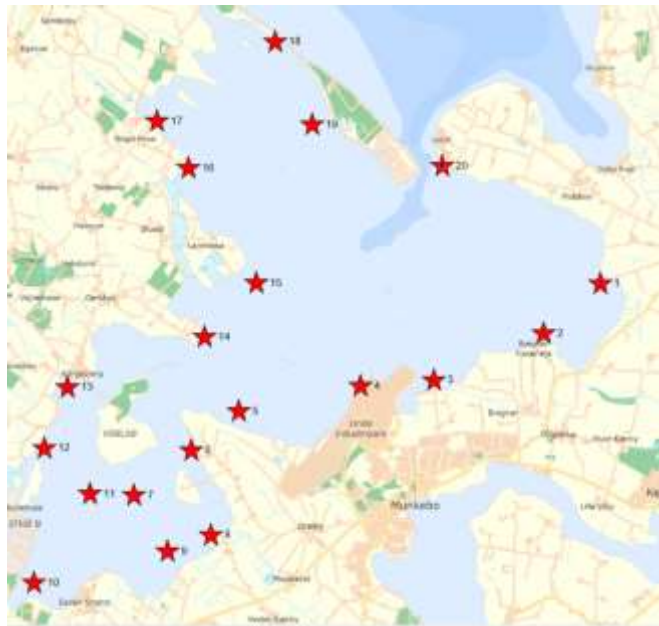
Fagligt arbejde i kystvandråd

Fjord

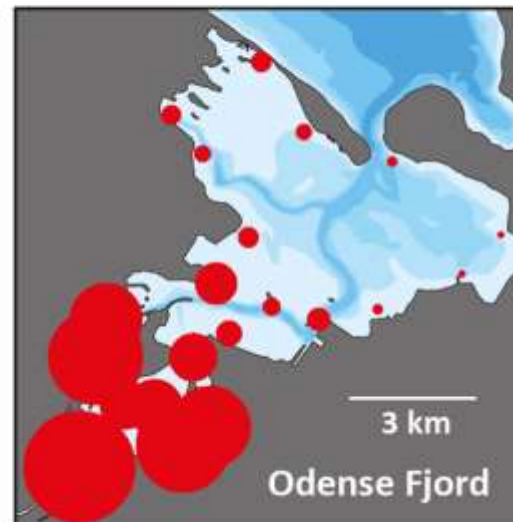
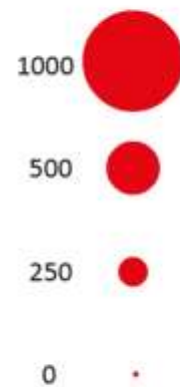
- Kvælstof og fosfor følsomhed
- Tidslighed – betydning af kvælstof i forhold til sæson
- Marine virkemidler
- **MIKE3 model og reduktionsscenarier**

Vandprøver (Citizen Science) blev taget hver uge fra juni 2022 til august 2023 på 21 målestationer i fjorden

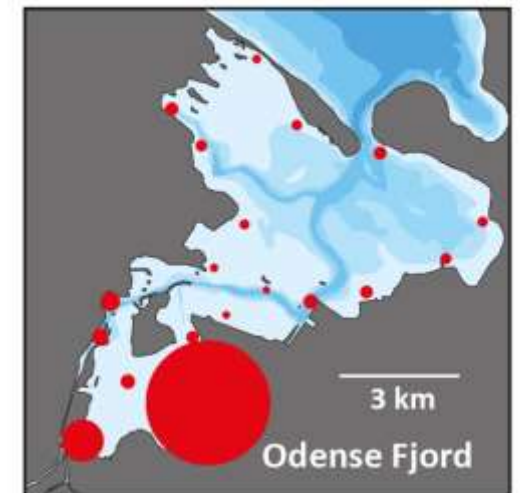
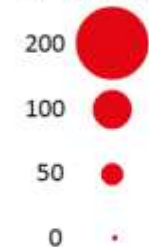
DIN
december 2022

DIN ($\mu\text{g/liter}$)

DIP
januar 2023

DIP ($\mu\text{g/liter}$)

SWAT oplandsmodel

Opland

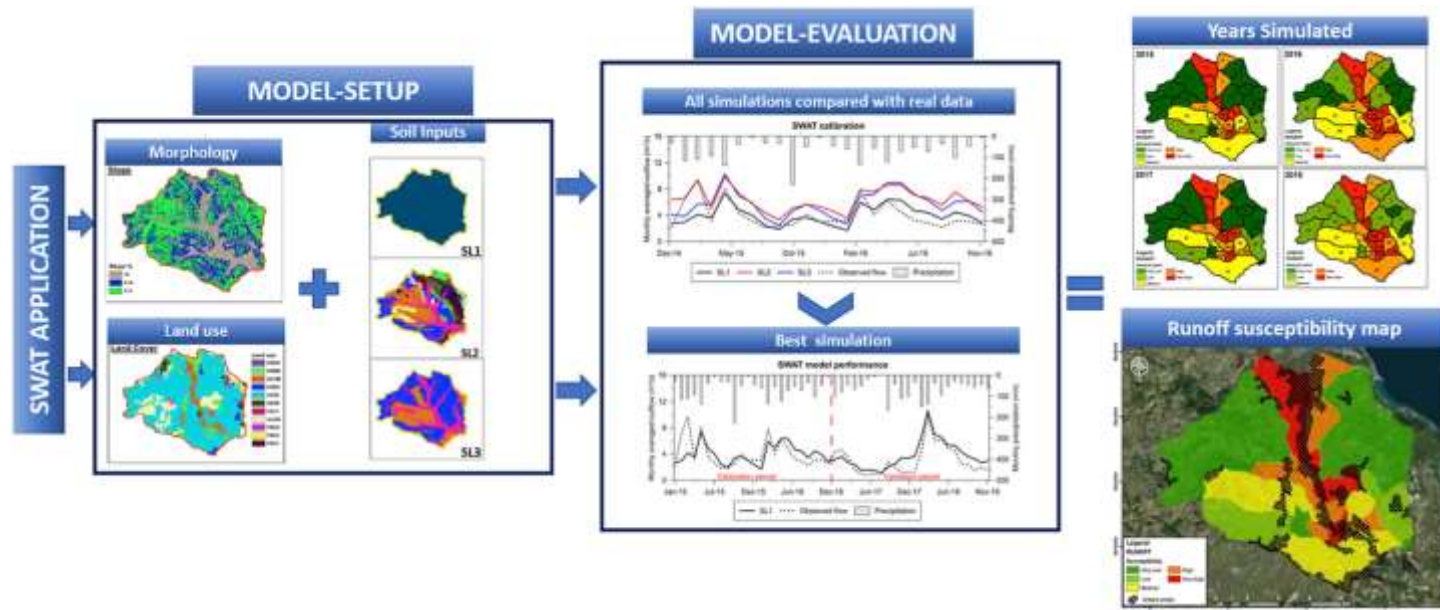
- **SWAT oplandsmodel**
- Virkemiddelplacering og "realitetstjek" af virkemiddelplacering
- Analyser af opland, stoftransport og "Hotspot-analyser" i delopland
- Spildevand
- P-Tool

Inkluderer:

- Landuse – dvs landbrug og forskellige drift- og afgrødetyper
- Punktkilder
- Daglige tidsskridt

Følsomhedsscenarier - Hvad kan oplandet maksimalt levere af reduktioner?

- alt landbrug til græs
- maksimalt vådområder

SWAT oplandsmodel

Opland

- SWAT oplandsmodel
- **Virkemiddelplacering og "realitetstjek" af virkemiddelplacering**
- Analyser af opland, stoftransport og "Hotspot-analyser" i delopland
- Spildevand
- P-Tool

Signaturforklaring
SWAT Vådområder

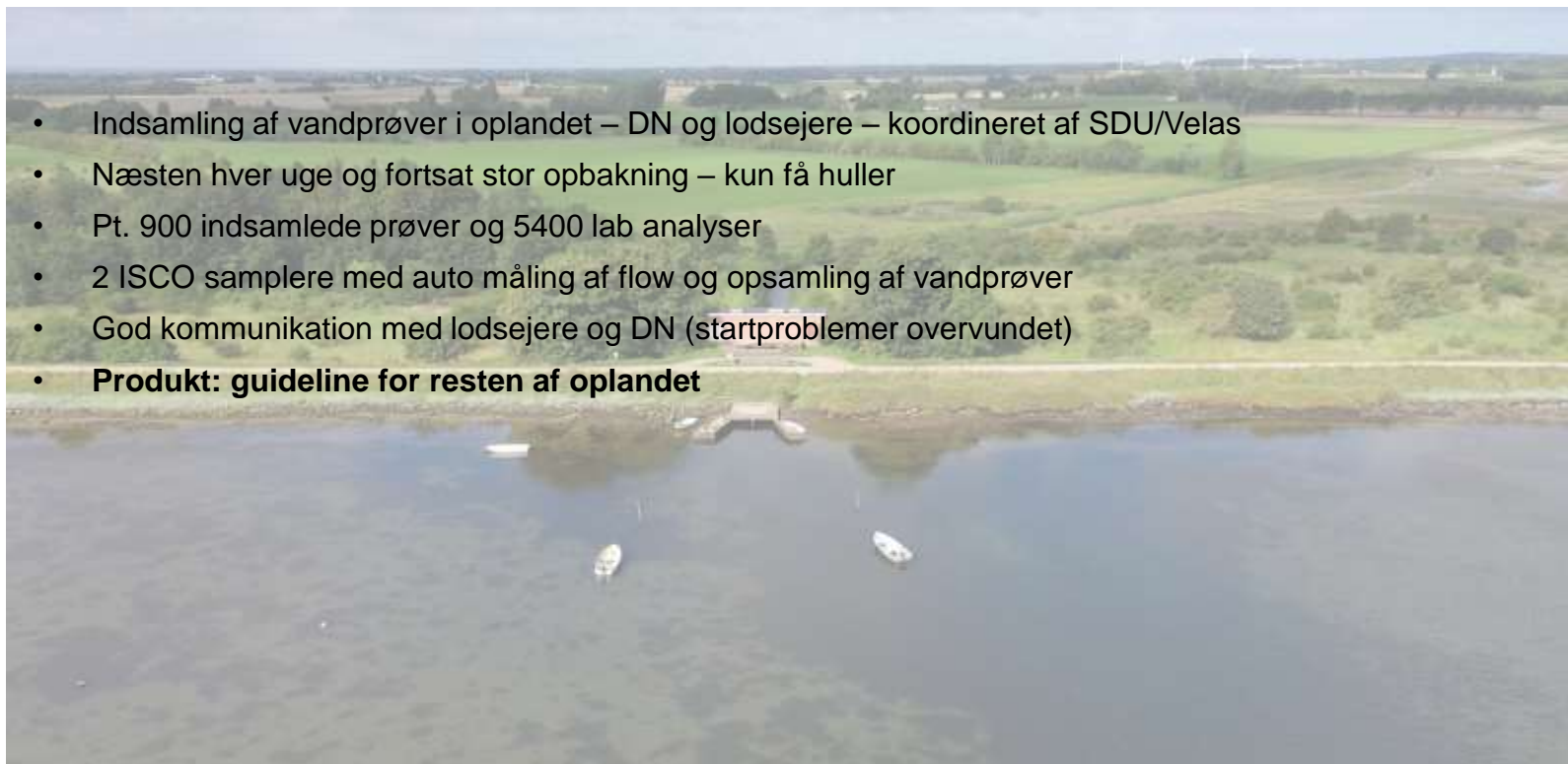

”Hotspot-analyser” i delopland

Opland

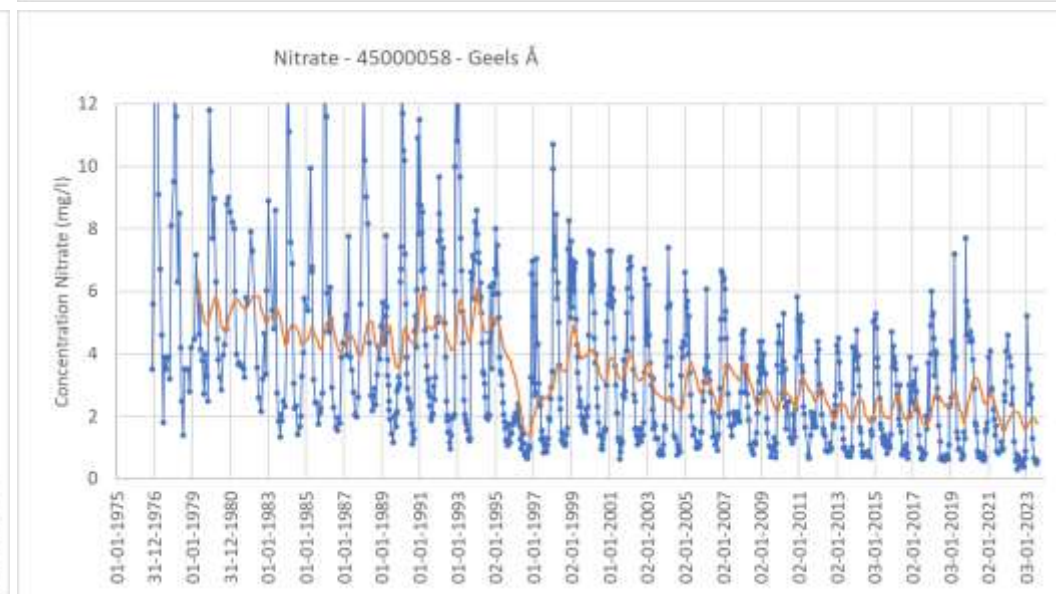
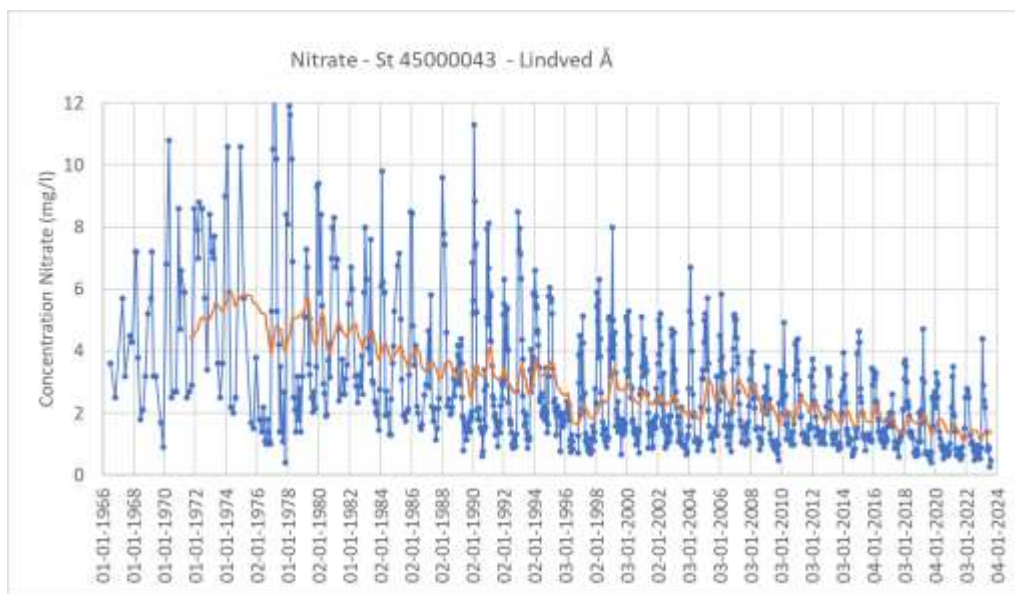
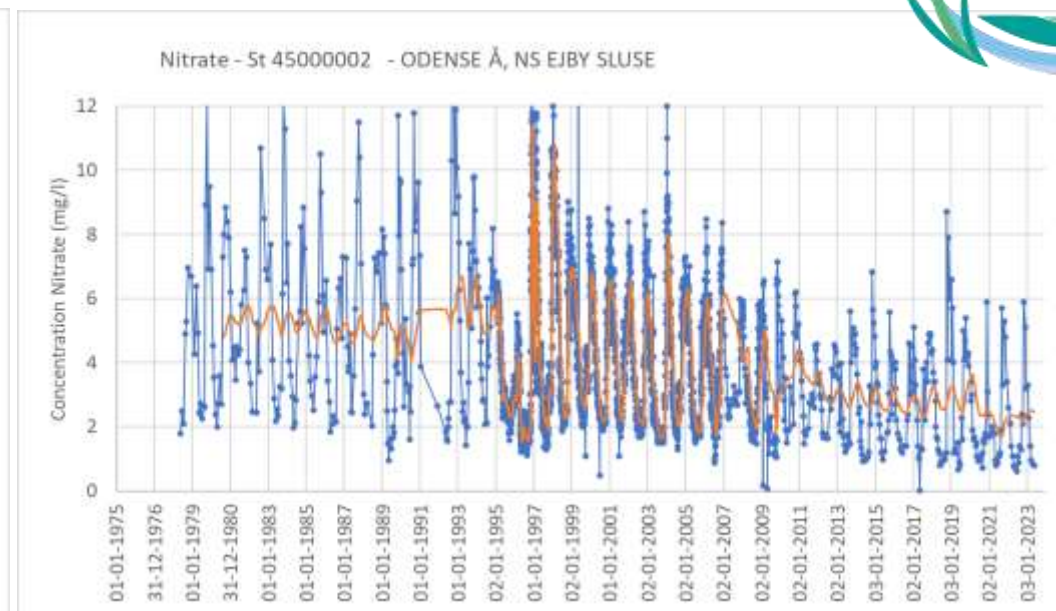
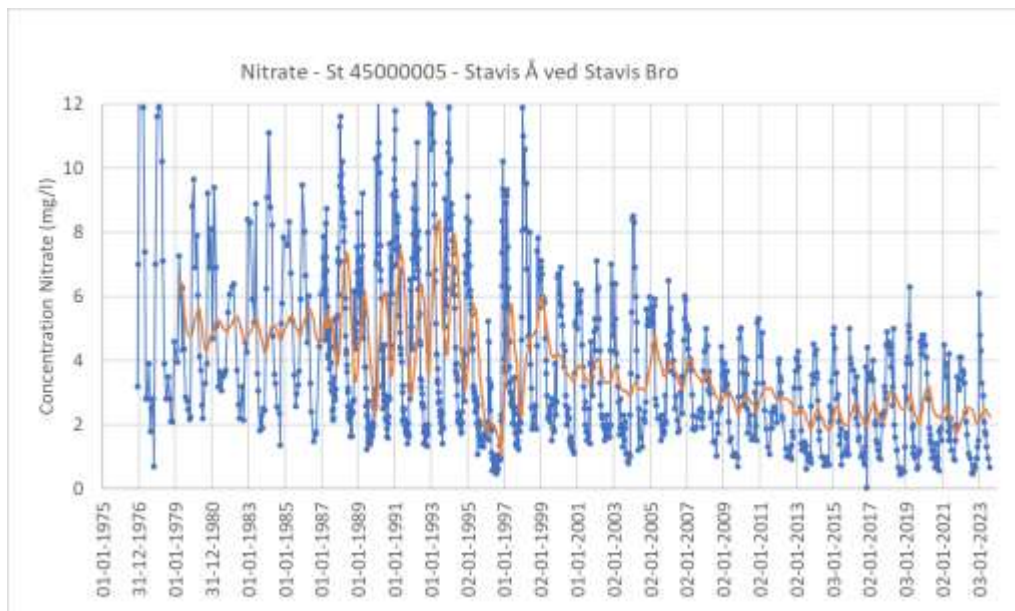
- SWAT oplandsmodel
- Virkemiddelplacering og ”realitetstjek” af virkemiddelplacering
- **Analyser af opland, stoftransport og ”Hotspot-analyser” i delopland**
- Spildevand
- P-Tool

- Indsamling af vandprøver i oplandet – DN og lodsejere – koordineret af SDU/Velas
- Næsten hver uge og fortsat stor opbakning – kun få huller
- Pt. 900 indsamlede prøver og 5400 lab analyser
- 2 ISCO samplere med auto måling af flow og opsamling af vandprøver
- God kommunikation med lodsejere og DN (startproblemer overvundet)
- **Produkt: guideline for resten af oplandet**

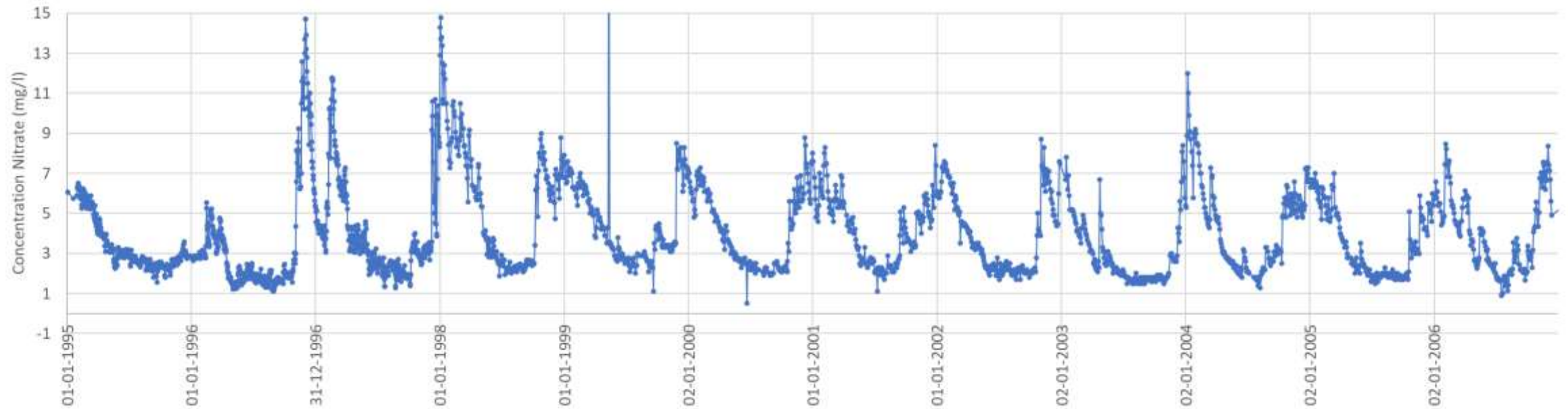
Analyser af opland, stoftransport

Målinger i vandløb

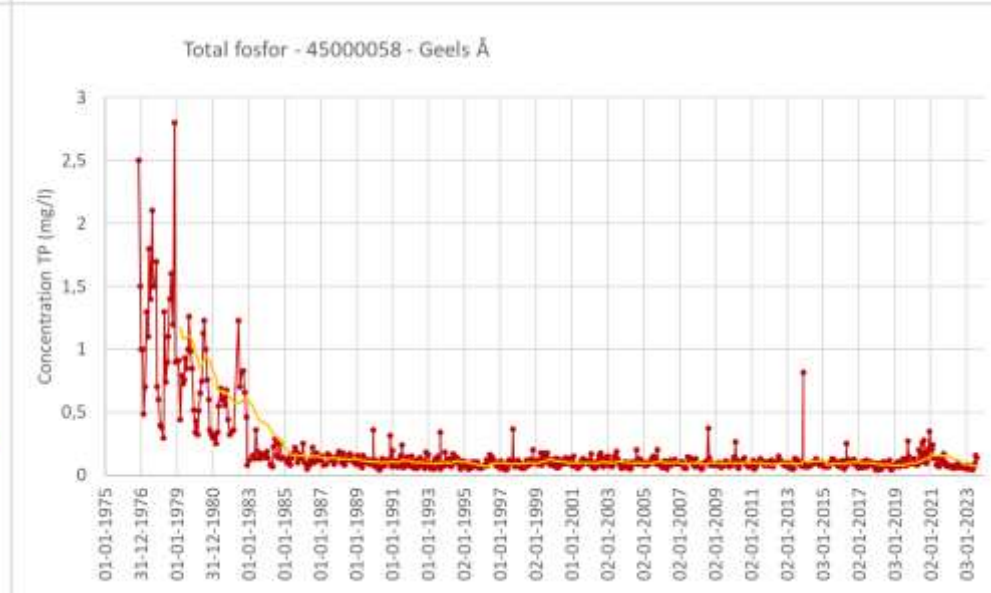
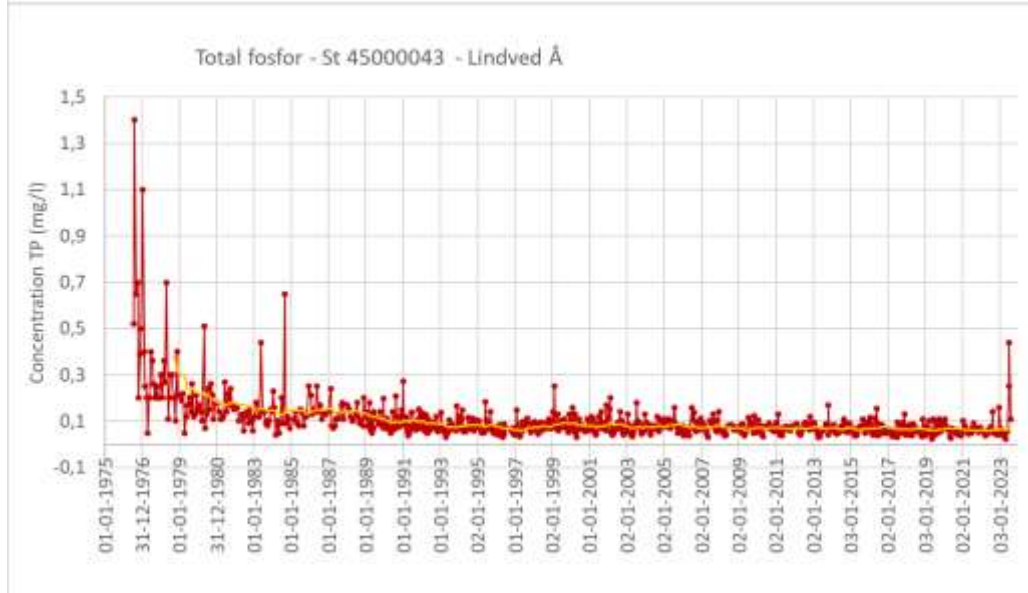
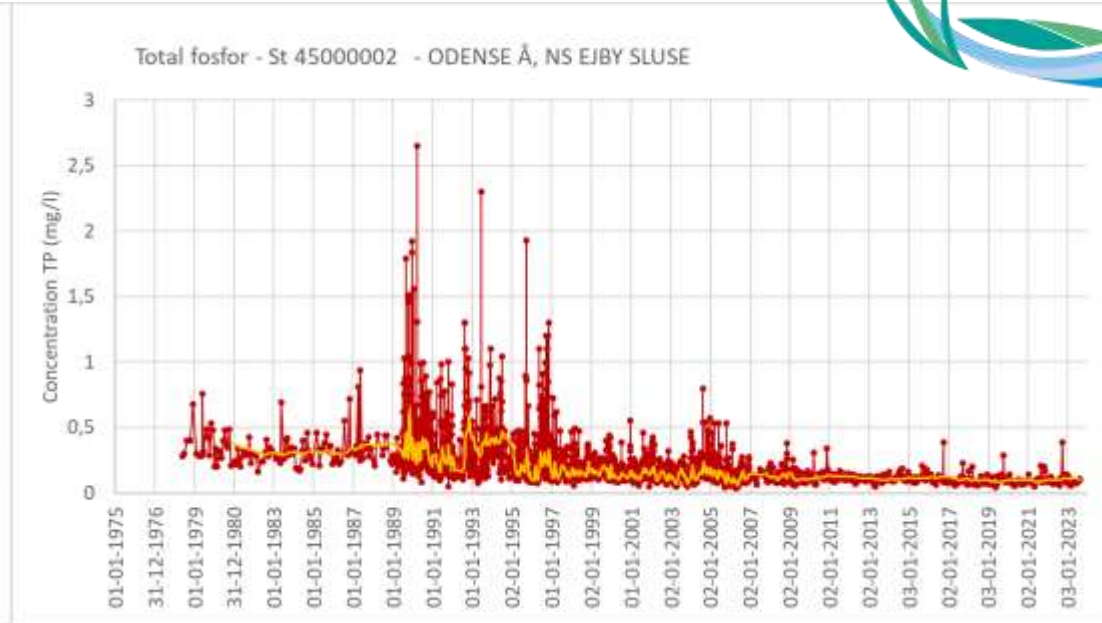
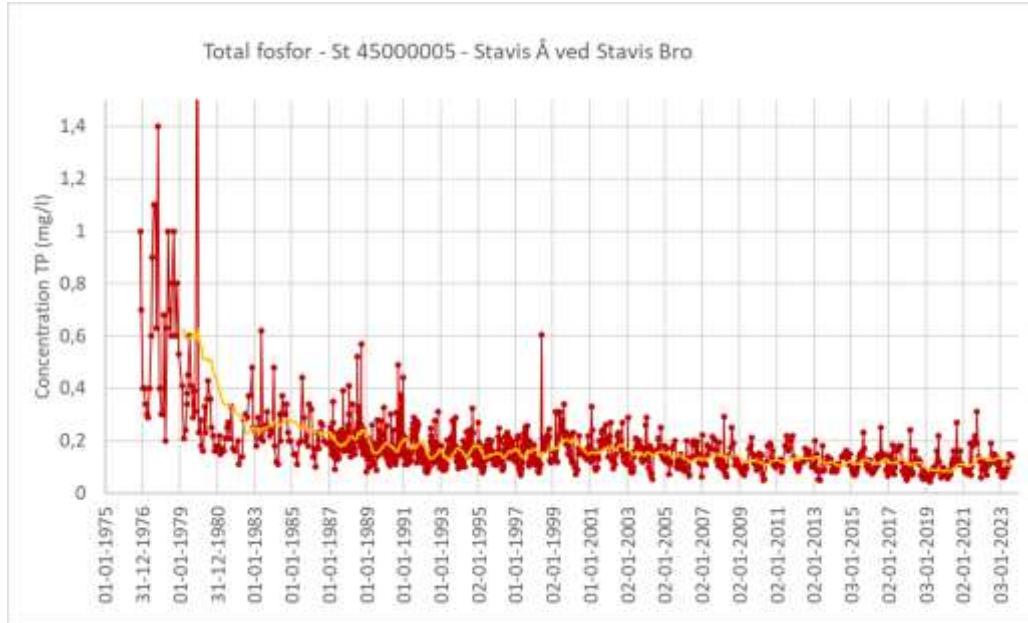

Nitrate - St 45000002 - ODENSE Å, NS EJBYSLUSE

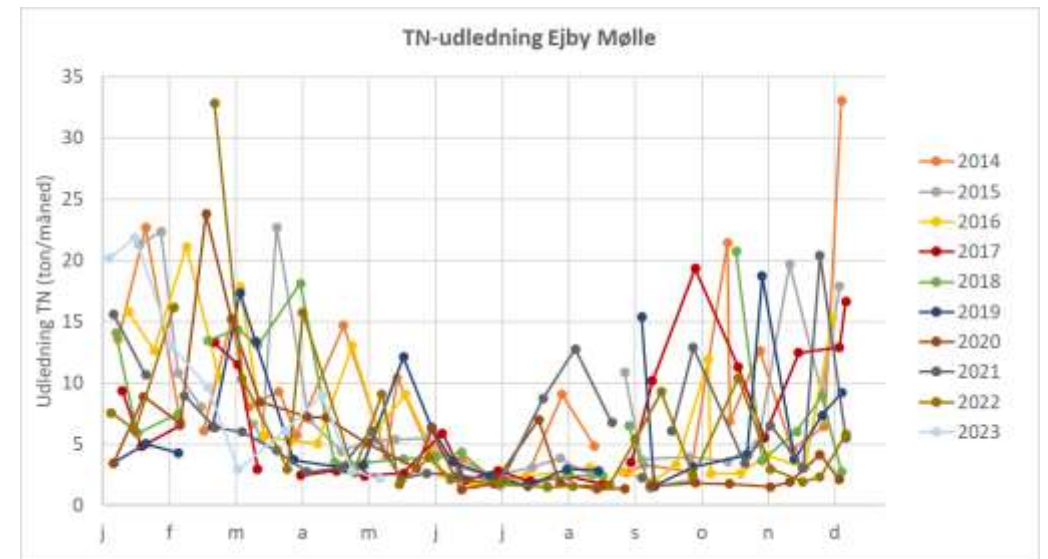
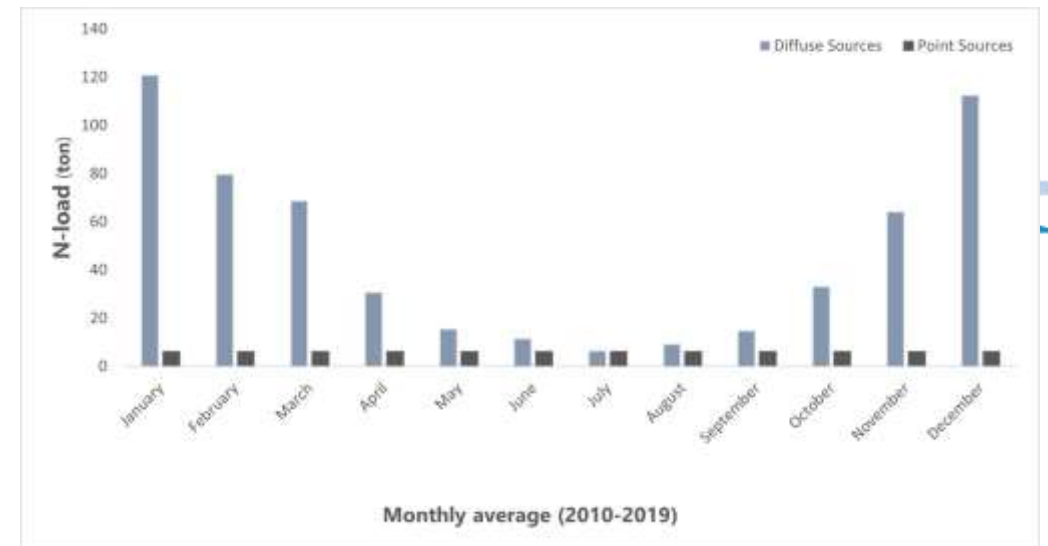
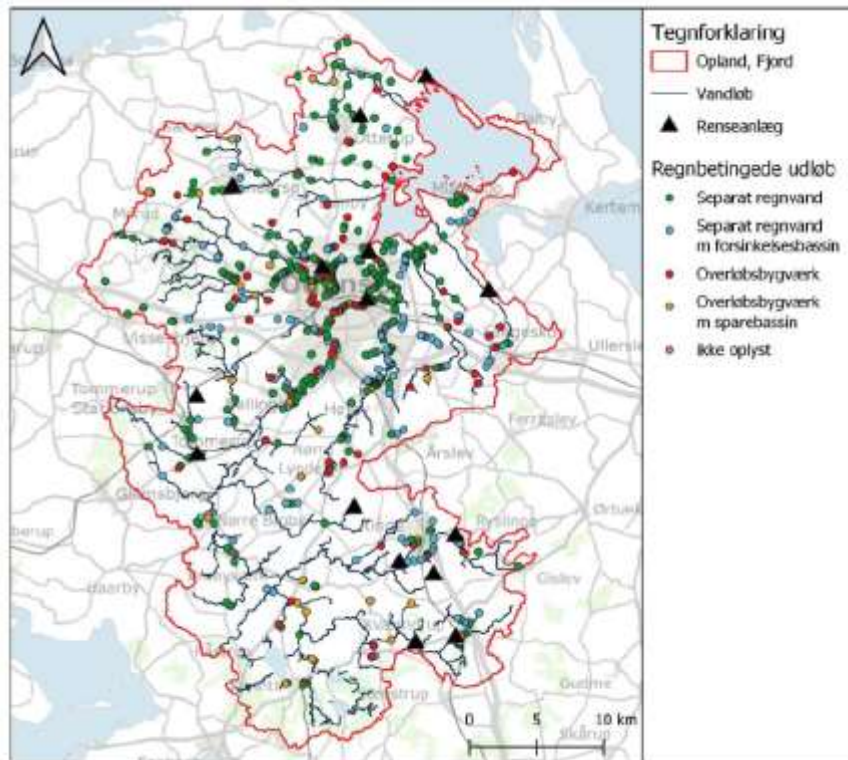
Målinger i vandløb

Spildevand

Opland

- SWAT oplandsmodel
- Virkemiddelplacering og "realitetstjek" af virkemiddelplacering
- **Analyser af opland, stoftransport og "Hotspot-analyser" i delopland**
- Spildevand
- P-Tool

Spildevand

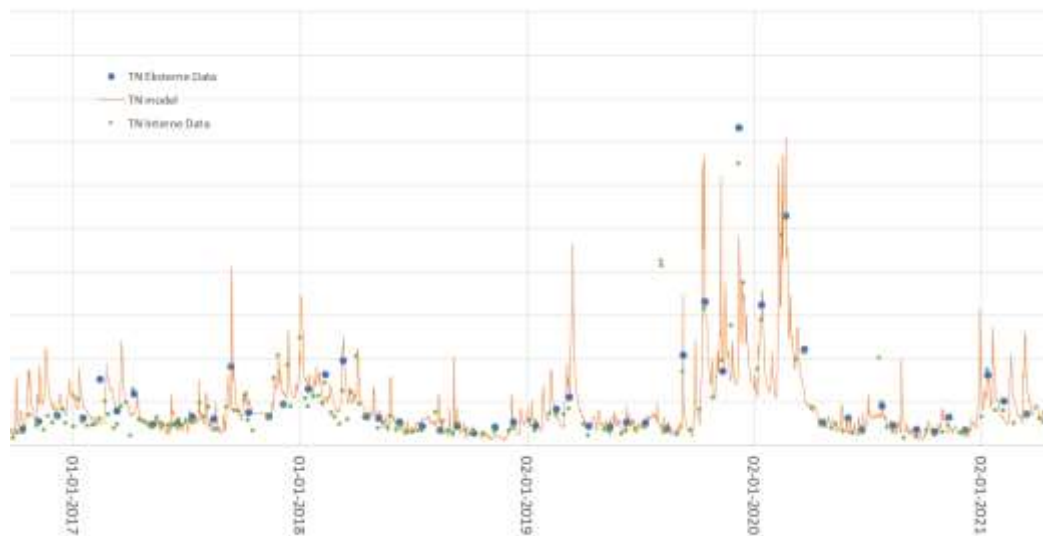

Opland

- SWAT oplandsmodel
- Virkemiddelplacering og "realitetstjek" af virkemiddelplacering
- Analyser af opland, stoftransport og "Hotspot-analyser" i delopland
- **Spildevand**
- P-Tool

Modellerede daglige TN udledninger

TN-udledning - Hofmansgave rensesanlæg

2027 vision

2037 vision

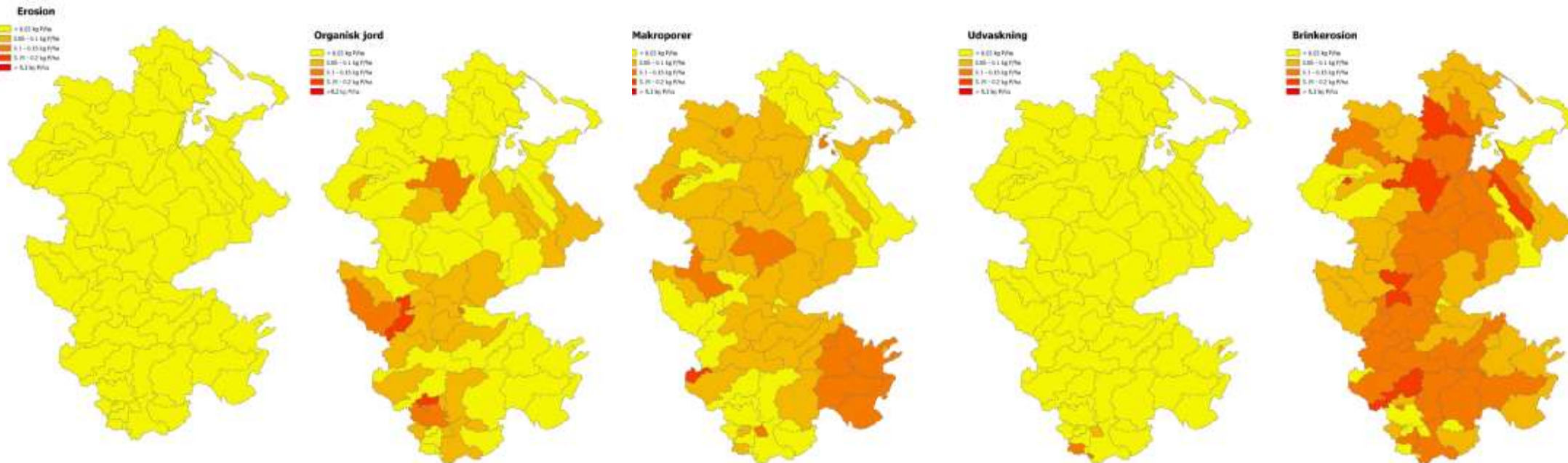

P-tool

Opland

- SWAT oplandsmodel
- Virkemiddelplacering og "realitetstjek" af virkemiddelplacering
- Analyser af opland, stoftransport og "Hotspot-analyser" i delopland
- Spildevand
- **P-Tool**

Data 2012 - 2021	
Totaltransport	45,1 t P
Punktkilder	17,0 t P
Spredt bebyggelse	2,0 t P
Diffuse kilder	26,1 tP
Fordeling på diffuse kilder	
Tab via makroporer	26%
Erosion	4%
Dyrket organisk jord	17%
Udvaskning	8%
Brinkerosion	39%

Hvad mangler?

Sidste realitetstjek af virkemidler i oplandet

Kørsel af oplandsscenarioer

Kørsel af fjordmodel

Marine virkemidler

Økonomi

